

Beleggersprofiel en beleggingsadvies

Reglement

'De stappen van de profilering en het beleggingsadvies'

Artikel 1 - Algemene principes

Dit document beschrijft de benadering die Bank Nagelmackers nv, hierna 'de bank', heeft ontwikkeld om het beleggersprofiel van de cliënt te bepalen (profilering) en om beleggingsadvies te geven.

1. De bank verstrekt beleggingsadvies op niet-onafhankelijke basis, wat betekent dat ze geen volledige marktanalyse uitvoert bij de selectie van financiële instrumenten die aan de beleggingsdoelstellingen van de cliënt kunnen voldoen. Die analyse beperkt zich echter niet tot de financiële instrumenten die door de bank worden beheerd (hieronder vallen de instellingen voor collectieve belegging of 'fondsen' waarvoor de bank de beleggingsportefeuille beheert) en/of uitgegeven door entiteiten die nauwe contractuele of economische banden met de bank hebben. De bank biedt immers een productengamma aan dat met name bestaat uit fondsen die zij beheert, aangevuld met fondsen van derde emittenten/beheerders die op basis van een reeks kwaliteitscriteria worden geselecteerd. Die fondsen van derden vervullen het gamma van de bank, met name in de beleggingssectoren (activiteit, geografisch gebied, enz.) die niet of onvoldoende gedekt worden door de fondsen die ze zelf beheert en/of rekening houdend met de bijzondere kwaliteit van die fondsen van derden.

2. Voor elk beleggingsproduct dat ze aan haar cliënten aanbiedt, bepaalt de bank een 'doelmarkt'. Die doelmarkt wordt gedefinieerd op basis van de essentiële kenmerken van het product, zoals het risiconiveau, de aanbevolen beleggingshorizon, de complexiteit en de vereiste mate van kennis om de aard ervan te begrijpen, de duurzaamheidskenmerken of eventuele andere specifieke kenmerken, zoals de toepassing van een specifieke fiscale regeling. Door de doelmarkt van elk product te bepalen, kan de bank in het algemeen bepalen aan welk type cliënten elk product aangeboden kan worden.

Om persoonlijk beleggingsadvies te kunnen verlenen, zowel over financiële instrumenten als over spaar- of beleggingsverzekeringsproducten (hierna samen 'financiële producten' of 'beleggingen' genoemd), en om in het beste belang van haar cliënt te handelen, moet de bank bovendien bij die cliënt de nodige informatie verzamelen om zijn beleggersprofiel te kunnen bepalen. De informatie die nodig is voor de profilering heeft betrekking op zijn kennis van en ervaring met financiële producten, zijn financiële situatie (waaronder zijn vermogen om verliezen te lijden) en zijn beleggingsdoelstellingen (waaronder zijn voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's).

De bank is verplicht al die informatie te verzamelen in overeenstemming met de regelgeving betreffende de markten voor financiële instrumenten (doorgaans ook 'MiFID' genoemd) en in haar hoedanigheid van verzekeringstussenpersoon in overeenstemming met de regelgeving betreffende de distributie van spaar- of beleggingsverzekeringsproducten (doorgaans ook 'IDD' genoemd).

3. De combinatie van productinformatie die in het algemeen de doelmarkt definieert en persoonlijke informatie die door de cliënt wordt verstrekt, stelt de bank in staat om de cliënt een beleggingsadviesdienst te verlenen en met name na te gaan of de samenstelling van zijn beleggingsportefeuille in overeenstemming is met het aan die portefeuille verbonden beleggersprofiel.

Als dat niet het geval is, kan de bank hem de verkooptransacties aanbevelen waarmee hij die overeenstemming kan bereiken. Als hij vervolgens wil beleggen, kan de bank hem geschikte producten aanbevelen.

Dit document 'De stappen van de profilering en het beleggingsadvies' geeft de cliënt een beschrijving van de methode die de bank hanteert om het beleggersprofiel van de cliënt te bepalen (profilering), beleggingsadvies te verlenen en van de manier waarop de door hem verstrekte informatie in dit verband door de bank wordt gebruikt. Het is van toepassing op de volgende diensten:

- beleggingsadvies;
- discretionair vermogensbeheer, enkel voor wat betreft de stappen van de profilering;
- transacties uitgevoerd zonder beleggingsadvies, enkel voor wat betreft de kennis- en ervaringstoets.

Artikel 2 - Beleggingsdiensten en -portefeuilles

De cliënt kan bij de bank één of meer beleggingsportefeuilles met verschillende rekeningen en beleggingen aanhouden.

1. Elke portefeuille is verplicht gekoppeld aan een beleggingsdienst die de aard bepaalt van de prestaties die de bank voor de cliënt verricht en het gamma van financiële producten die voor hem toegankelijk zijn, rekening houdend met de door de bank bepaalde doelmarkt. Elke portefeuille kan dus slechts overeenkomen met één type beleggingsdienst.

Met een portefeuille kunnen de volgende beleggingsdiensten verbonden zijn:

- Beleggingsadvies met volledig onderzoek van de geschiktheid van de transacties (adviesportefeuille);
- Transacties uitgevoerd door de cliënt zonder beleggingsadvies, maar met onderzoek van de passendheid van de transactie (portefeuille zonder advies maar met controle van de kennis en ervaring van de cliënt inzake de betrokken financiële producten, ook wel portefeuille 'zelf beleggen' genoemd);
- Discretionair vermogensbeheer (portefeuille onder beheermandaat).

Uit dit werkingsprincipe per portefeuille volgt met name dat een cliënt een order voor een financieel instrument op eigen initiatief zonder advies van de bank slechts aan de bank kan doorgeven als de transactie in zijn portefeuille 'zonder advies' uitgevoerd moet worden. Het uitvoeren van een dergelijke transactie in een ander type portefeuille is geen beschikbare optie. In dezelfde zin verstrekt de bank geen beleggingsadvies over financiële producten die worden aangehouden in een portefeuille die gekoppeld is aan een andere beleggingsdienst dan beleggingsadvies.

Omdat het gamma van door de bank aangeboden producten naargelang de aard van de beleggingsdienst kan verschillen, vereist het plaatsen van transacties (op zijn minst aankooptransacties) voor financiële producten die aan een bepaald type beleggingsdienst zijn voorbehouden dat de cliënt over een beleggingsportefeuille beschikt die met die dienst overeenstemt.

2. De bank beveelt aan dat eenzelfde cliënt geen houder van meerdere beleggingsportefeuilles onder eenzelfde beleggingsdienst is om splitsing van zijn tegoeden te vermijden. Een dergelijke splitsing zou de benadering bij beleggingsadvies of discretionair vermogensbeheer immers meer gefragmenteerd maken en onvermijdelijk leiden tot een minder globale analyse van zijn beleggingen.

Het aanhouden van meerdere portefeuilles binnen eenzelfde beleggingsdienst kan echter gerechtvaardigd zijn als dit noodzakelijk is om te voldoen aan verschillende beleggingsdoelstellingen van de cliënt die niet correct in aanmerking genomen kunnen worden via één portefeuille. Dat wordt verderop in dit document verder uitgewerkt.

Voor de toepassing van dit principe wordt een cliënt gedefinieerd als één persoon of een groep welomschreven natuurlijke of rechtspersonen die (mede)houder(s) is/zijn van cashrekeningen, effectenrekeningen en, in het algemeen, van alle beleggingen in een beleggingsportefeuille. Die persoon (personen) wordt (worden) dan beschouwd als de (mede)houder(s) van de beleggingsportefeuille. Een portefeuille kan dus alleen bestaan uit rekeningen geopend op naam van eenzelfde persoon of eenzelfde groep personen, in dit document 'de cliënt' genoemd.

Een persoon die houder is van een portefeuille bestaande uit rekeningen en beleggingen waarvan hij de enige houder is, kan derhalve aan deze individuele portefeuille geen rekeningen en beleggingen toevoegen waarvan hij samen met andere personen de houder is. In dat geval moeten tegoeden die alleen worden aangehouden en tegoeden die met andere personen worden aangehouden, in afzonderlijke portefeuilles worden opgenomen, waarbij de tegoeden door verschillende cliënten worden aangehouden.

3. Het beleggersprofiel dat de bank opstelt op basis van de antwoorden van de cliënt op de profileringsvragenlijst, omvat verschillende elementen waarmee de bank rekening moet houden om geschikt beleggingsadvies te kunnen geven.

Elke basisprincipe van de benadering van de bank bij beleggingsadvies is dat aan elke adviesportefeuille een beleggersprofiel is gekoppeld. Bepaalde elementen van de profilering zijn uniek per cliënt en/of persoon, zoals kennis van en ervaring met financiële producten. Andere daarentegen kunnen per portefeuille verschillen, met name wanneer de cliënt verschillende beleggingsdoelstellingen voor bepaalde delen van zijn te beleggen vermogen formuleert. In dat geval kan eenzelfde cliënt houder zijn van beleggingsportefeuilles waaraan een verschillend beleggersprofiel in termen van beleggingsdoelstellingen is gekoppeld.

Artikel 3 - Informatieverzameling bij de cliënt met het oog op de profilering

1. Het verzamelen van informatie aan de hand waarvan de bank het beleggersprofiel kan bepalen dat aan een beleggingsportefeuille van de cliënt is gekoppeld, is een voorafgaande en wettelijk verplichte stap voor het verlenen van de diensten beleggingsadvies en discretionair vermogensbeheer.

Deze fundamentele stap vereist de medewerking van de cliënt en maakt het noodzakelijk dat hij zo nauwkeurig, volledig en actueel mogelijke informatie over zijn situatie en zijn doelstellingen verstrekt. Dat is essentieel om de relevantie te verzekeren van de persoonlijke beleggingsadviezen die de bank aan hem zal voorleggen. Anders kan het beleggingsadvies dat te goeder trouw aan de cliënt wordt gegeven, ongeschikt blijken omdat het gebaseerd is op onjuiste, onvolledige of achterhaalde informatie die aan de bank is verstrekt (het opgeven van uitgaven en lasten die lager zijn dan in werkelijkheid, leidt bijvoorbeeld tot een kunstmatige verhoging van de beleggingscapaciteit).

Om ervoor te zorgen dat het beleggersprofiel op basis van relevante en actuele informatie wordt opgesteld, stelt de bank voor elk profiel een geldigheidsperiode vast. Na afloop van die periode moet de informatie van de cliënt worden bijgewerkt volgens de in dit document beschreven profileringsmethode. Het is bovendien ook van fundamenteel belang dat de cliënt de bank spontaan informeert wanneer zijn situatie verandert en dit invloed kan hebben op het beleggersprofiel (aanzienlijke wijziging van de inkomsten of uitgaven, wens of noodzaak om de blootstelling aan het marktrisico te verminderen, enz.).

Omdat deze informatieverzameling de centrale pijler van het beleggingsadvies en discretionair vermogensbeheer is, behoudt de bank zich het recht voor de voor de profilering vereiste informatie rechtstreeks en uitsluitend bij de cliënt zelf te verkrijgen om zich te vergewissen van de relevantie van de antwoorden die aan haar worden verstrekt. Daaruit volgt dat de bank onder voorbehoud van toepassing van een regeling van wettelijke vertegenwoordiging (gerechtelijke of buitengerechtelijke bescherming, minderjarige kinderen, wettelijke vertegenwoordigers van een rechtspersoon enz.) kan weigeren dat de profileringsvragenlijst van een cliënt door tussenkomst van een tussenpersoon (zoals een volmachthebber) wordt beantwoord.

2. Het principe dat de bank de nodige informatie voor de profilering rechtstreeks bij de cliënt wil verkrijgen, geldt ook voor de groep personen. Wanneer de cliënt een groep personen is, is de aanwezigheid en deelname van alle (meerderjarige en handelingsbekwame) medehouders vereist bij de bepaling van het beleggersprofiel.

3. Wanneer een rechtspersoon of feitelijke vereniging de houder van een beleggingsportefeuille is, worden de antwoorden aangaande de financiële situatie en beleggingsdoelstellingen (met name de voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's) gegeven door de wettelijke vertegenwoordiger(s) die gemachtigd is (zijn) om de rechtspersoon of feitelijke vereniging krachtens de statutaire of wettelijke bepalingen te verbinden. Hij moet daarbij geen rekening houden met zijn persoonlijke situatie, maar met de situatie van de rechtspersoon of feitelijke vereniging die hij vertegenwoordigt. Als in overeenstemming met die bepalingen de handtekening van meerdere vertegenwoordigers vereist is om de rechtspersoon of feitelijke vereniging te verbinden, moeten laatstgenoemde overeenkomen om de gestelde vragen samen te beantwoorden.

Artikel 4 - Groep personen

1. Wanneer meerdere natuurlijke personen samen houder van een beleggingsportefeuille zijn (de cliënt is dus een groep personen die allen medehouder zijn van de rekeningen en beleggingen in die portefeuille), inbegrepen de groepen personen in de vorm van een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid zoals maatschappen, is de deelname van alle meerderjarige en handelingsbekwame medehouders vereist voor het verzamelen van de informatie om het beleggersprofiel van de portefeuille van de cliënt op te stellen.

Ook hier geldt het principe dat de bank de nodige informatie voor de profilering rechtstreeks bij de cliënt wenst te verkrijgen. Door de gelijktijdige aanwezigheid en deelname van alle medehouders kan de bank zich er dus van vergewissen dat iedereen unaniem instemt met de antwoorden op de profileringsvragenlijst. Die instemming is essentieel om ervoor te zorgen dat er geen verschillen zijn met betrekking tot de beleggingsdoelstellingen en dat alle betrokkenen het welbewust eens zijn met de antwoorden die betrekking hebben op de financiële situatie op groepsniveau.

Daaruit volgt dat een aanhoudende onenigheid tussen de medehouders over de beleggingsdoelstellingen of financiële situatie die bank kan beletten om het beleggersprofiel van de cliënt te bepalen en bijgevolg beleggingsadvies of discretionair vermogensbeheer te verlenen.

De deelname van alle medehouders aan de vaststelling van de financiële situatie van de groep en haar beleggingsdoelstellingen stelt de bank ook in staat zich ervan te vergewissen dat ze de posities van elk lid van de groep kent en desgevallend rekening te houden met de voorzichtigere of defensievere benaderingen van bepaalde medehouders ten koste van de meer gedurfde keuzes van anderen, met name op het vlak van risico. Vanuit dat oogpunt is de meest defensieve en voorzichtige positie altijd bepalend voor de bepaling van het beleggersprofiel van een portefeuille.

Elk lid van de groep heeft vervolgens het recht om alle informatie te raadplegen die de bank in staat stelt een beleggingsadvies aan de groep te verlenen. Het betreft de antwoorden van de leden van de groep ten aanzien van de financiële situatie van de groep en de beleggingsdoelstellingen. Die gemeenschappelijke antwoorden kunnen vervolgens echter niet gewijzigd worden zonder de tussenkomst van alle medehouders, behalve diegene die betrekking hebben op de persoonlijke kennis en ervaring van elke medehouder inzake financiële producten.

2. Om het beleggersprofiel te bepalen dat gekoppeld is aan de per groep personen aangehouden portefeuille, onderscheidt de bank de volgende twee soorten groepen:

- **Huishouden** - de leden van de onverdeeldheid vormen een financiële gemeenschap gekenmerkt door het delen van de essentiële inkomsten en uitgaven en doorgaans een samenwoning;
- **Gewone onverdeeldheid** - de leden van de onverdeeldheid vormen geen financiële gemeenschap (geen verdeling van essentiële inkomsten en uitgaven).

Het doel van dit onderscheid is de bestaande verhouding tussen de leden van de onverdeeldheid zo goed mogelijk te begrijpen om profileringsregels toe te passen die de werkelijkheid zo goed mogelijk weerspiegelen. Daartoe maakt de bank een onderscheid tussen onverdeeldheden bestaande uit leden die samenwonen en het grootste deel van hun inkomsten en uitgaven delen, en andere onverdeeldheden. Concreet vraagt de bank de cliënt om te kiezen tussen een benadering als huishouden of gewone onverdeeldheid, afhankelijk van de manier waarop de groep personen dagelijks functioneert.

De benadering als huishouden is dus voorbehouden aan onverdeeldheden die bestaan uit leden die het overgrote deel van hun essentiële inkomsten en uitgaven delen, zoals dat in principe het geval is voor gehuwden of samenwonenden. Die benadering is gebaseerd op het principe dat de onverdeeldheid een economische entiteit is die de financiële situatie en de doelstellingen van haar leden tot een geheel zal samenvoegen. Het meest perfecte voorbeeld van die benadering is dat van een huwelijksstelsel van gemeenschap van goederen, maar het kan worden toegepast op alle personen die hun dagelijkse uitgaven en kosten delen. De benadering als huishouden is alleen van toepassing op de profilering van de gemeenschappelijke beleggingen van de leden van de groep en belet niet dat elk lid bovendien houder is van een beleggingsportefeuille waarvan hij de enige houder is en waarvan het profiel bepaald wordt volgens zijn persoonlijke doelstellingen, die mogelijk verschillen van die van het huishouden.

Als de leden van de onverdeeldheid hun inkomsten en uitgaven niet delen (bijvoorbeeld een onverdeeldheid ontstaat uit een nalatenschap), stemt het principe van een economische entiteit die de tegoeden en uitgaven van alle houders groepeerd niet overeen met de werkelijkheid en kan dit dus niet worden toegepast. In dat geval moet elk lid van de onverdeeldheid beschouwd worden als financieel onafhankelijk van de anderen. Personen die samenwonen kunnen kiezen voor het model van een gewone onverdeeldheid en de benadering als huishouden uitsluiten, bijvoorbeeld omdat zij slechts een huur delen en zich voor alle andere uitgaven en inkomsten als economisch gescheiden beschouwen (personen die samenwonen maar daarnaast economisch onafhankelijk van elkaar zijn).

Als de financiële situatie van elk lid in het kader van een gewone onverdeeldheid zeer verschillend is, kunnen de financieel meest kwetsbare personen niet op de inkomsten en tegoeden van de andere leden rekenen om hun persoonlijke lasten en uitgaven

te dragen. Dat is een fundamentele reden voor dit onderscheid. In dat geval moet de benadering als gewone onverdeeldheid het mogelijk maken om de leden van de onverdeeldheid die zich in een meer onzekere situatie kunnen bevinden, te detecteren en beschermen.

Artikel 5 - Kennis van en ervaring met financiële producten

1. Alvorens beleggingsadvies of discretionair portefeuillebeheer te verlenen of orders voor financiële producten te aanvaarden die zonder advies op initiatief van de cliënt worden doorgegeven, moet de bank de kennis en ervaring beoordelen van de personen die de transacties in financiële producten zullen uitvoeren en/of gebruik zullen maken van de dienst discretionaire vermogensbeheer. Dat principe is echter niet van toepassing op cliënten die gekwalificeerd zijn als professionele cliënten in de zin van de MiFID- en IDD-regelgeving, die geacht worden over het vereiste niveau van ervaring en kennis te beschikken en waarvoor de bank dus niet verplicht is om kennis- en ervaringsinformatie te verzamelen.

Bij het toetsen van de kennis van de betrokken personen moet de bank hun theoretische inzicht in de essentiële kenmerken van de getoetste productcategorie beoordelen, met name de juridische aard, het marktrisico en de liquiditeit. Die theoretische kennis moet aangevuld worden met werkelijke ervaring met het betrokken type belegging om ervan uit te gaan dat de getoetste persoon voldoende begrip en gevoel van de beoogde belegging heeft. Om de ervaring van de betrokken personen te testen stelt de bank hen vragen om te bepalen of zij in het verleden al voldoende producten in de getoetste categorie hebben aangehouden.

De kennis en ervaring worden per type product getoetst door financiële producten die redelijkerwijs gelijkaardig zijn, met name wat betreft hun aard, de daaraan verbonden risico's en de mogelijkheid het product zo nodig gemakkelijk weer te verkopen (liquiditeit), op duidelijke wijze in categorieën onder te brengen.

2. Het resultaat van een kennistoets is een element dat vervolgens door de bank in aanmerking wordt genomen om de financiële producten te beoordelen die aan de cliënt geadviseerd kunnen worden en/of waarin hij zonder advies van de bank alleen kan beleggen en/of waarin de bank in zijn naam kan beleggen in het kader van discretionair vermogensbeheer. Bij gebrek aan kennis van een product zal de bank het product immers niet adviseren of in naam van de cliënt in het product beleggen. Bovendien moet zij – afhankelijk van de aard van het product – ook kunnen afzien van het uitvoeren van een aankooporder, zelfs wanneer de cliënt zonder advies van de bank handelt (portefeuille 'zelf beleggen') of als hij in een portefeuille met advies wil beleggen ondanks een waarschuwing van de bank om dat niet te doen.

Ervaring wordt mettertijd beetje bij beetje opgebouwd. Een gebrek aan ervaring met een product belet de bank derhalve niet om er voor rekening van de cliënt in te beleggen in het kader van een contract discretionair vermogensbeheer, maar wel in beperkte mate afhankelijk van de aard van het product (met name het risico ervan). In het kader van een beleggingsadvies informeert de bank de cliënt over zijn gebrek aan ervaring en raadt zij de cliënt desgevallend af om de beoogde transacties uit te voeren. Wanneer de cliënt buiten een advies van de bank om handelt (portefeuille 'zelf beleggen'), wordt hij geïnformeerd over zijn gebrek aan ervaring alvorens zijn order door te geven, waarbij hij die keuze heeft om welbewust verder te gaan of ervan af te zien.

3. Wanneer een persoon handelt in naam en voor rekening van één of meerdere andere personen, bijvoorbeeld als volmachthebber van een persoon of een groep personen, als wettelijke vertegenwoordiger van een minderjarig kind, een juridisch handelingsonbekwame persoon of een rechtspersoon, houdt de bank uitsluitend rekening met de kennis en ervaring van de persoon die in naam en voor rekening van de cliënt handelt (voor die controle op de kennis en ervaring is de referentiepersoon immers de persoon die het advies ontvangt en/of – desgevallend – de transacties uitvoert in naam en voor rekening van één of meerdere andere personen).

Als meerdere volmachthebbers of wettelijke vertegenwoordigers wegens wettelijke, statutaire of contractuele bepalingen verplicht samen moeten optreden om een cliënt rechtsgeldig te vertegenwoordigen, zal de bank rekening moeten houden met de kennis en ervaring van elk van hen. Daaruit volgt ter illustratie dat de ontbrekende kennis van een wettelijke vertegenwoordiger niet gecompenseerd kan worden door de kennis van de andere wettelijke vertegenwoordiger; in dat geval zal, bij gebrek aan voldoende kennis van beide wettelijke vertegenwoordigers, ervan uitgegaan worden dat de cliënt onvoldoende kennis heeft.

In het kader van discretionair vermogensbeheer voor de portefeuille van een groep personen gaat de bank na of alle (meerderjarige en handelingsbekwame) medehouders beschikken over voldoende kennis van en ervaring met de beleggingen waarin de bank de mogelijkheid heeft om voor hun rekening te beleggen. In dat geval aanvaardt de bank in principe niet dat de groep vertegenwoordigd wordt door een volmachthebber van wie als enige de kennis en ervaring wordt getoetst.

Artikel 6 - Financiële situatie

1. De beoordeling van de financiële situatie van de cliënt is een fundamenteel element waarmee de bank rekening moet houden bij het bepalen van zijn beleggersprofiel. Om deze beoordeling te kunnen uitvoeren, moet de cliënt zo eerlijk en nauwkeurig mogelijk antwoorden op verschillende vragen die betrekking hebben op de volgende elementen:

- de omvang van zijn roerend vermogen, zowel bij de bank als bij andere financiële instellingen;
- de omvang van zijn onroerend vermogen, met uitzondering van zijn eigen woning;
- zijn gemiddelde maandelijkse inkomsten en hun bron (loon, vervangingsinkomens, rente, huur, enz.);
- zijn gemiddelde maandelijkse uitgaven (maandelijkse kredietaflossing, courante dagelijkse uitgaven, gezinslast, periodieke beleggingsplannen, enz.);
- zijn vermogen om zijn financiële lasten te dragen.

Die vragen worden aangevuld met specifieke vragen over het vermogen van de cliënt

om verliezen op zijn beleggingen te dragen. Aan de hand van die informatie kan de bank met name redelijkerwijs beoordelen of, zelfs bij eventuele verliezen, de beleggingen van de cliënt hem niet zullen beletten zijn lasten te dragen (met name onvoorziene redelijke uitgaven) en/of geen gevolgen op langere termijn zullen hebben. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als de bank vaststelt dat een verlies van de belegde tegoeden de financiële situatie van de cliënt in gevaar kan brengen (bijvoorbeeld door risicovol te beleggen met het spaargeld dat de cliënt absoluut nodig heeft voor zijn pensioen).

Concreet kan de bank afhankelijk van het resultaat van de analyse van de financiële situatie, waaronder het vermogen van de cliënt om verliezen te lijden, bijvoorbeeld oordelen dat het voor de cliënt niet opportuun is om zijn spaargeld te beleggen, dat de belegging het kapitaal volledig of gedeeltelijk moet beschermen of dat de cliënt een liquiditeitsbuffer bestaande uit onder meer spaarrekeningen en/of andere rechtstreeks beschikbare financiële producten moet aanhouden.

De analyse van de financiële situatie kan ook tot gevolg hebben dat de bank het gedeelte van de portefeuille zal beperken dat in dynamische producten met een hoger risico belegd kan worden, ongeacht het financiële risico dat de cliënt bereid is te lopen. Het kan immers verstandig zijn om de genomen risico's op de financiële markten te beperken wanneer de financiële situatie van de cliënt dat redelijkerwijs niet toelaat, zelfs wanneer hij een hoge voorkeur en een hoge tolerantie voor financiële risico's formuleert (zie: 'Beleggerstemperament en risicoprofiel').

De financiële situatie is een element van het beleggersprofiel van de cliënt, dat voor een advies- of discretionaire beheerportefeuille wordt bepaald. In de gevallen waarin de cliënt houder is van meerdere portefeuilles met advies en/of discretionair beheer, moeten de antwoorden van de cliënt over zijn financiële situatie (inkomsten, uitgaven, samenstelling van het vermogen, enz.) coherent zijn voor alle portefeuilles.

De bank is uiteraard niet in staat om na te gaan of alle antwoorden van de cliënt over zijn financiële situatie juist en volledig zijn. Ze vestigt zijn aandacht op het feit dat ze slechts beleggingsadvies kan geven op basis van de antwoorden die aan haar zijn verstrekt en vraagt de cliënt dan ook om nauwkeurige, volledige en zo waarheidsgetrouw mogelijke informatie te verstrekken.

2. Wanneer de cliënt een groep personen is, hangt de manier waarop de vragen over de financiële situatie van de groep worden beantwoord van de gekozen benadering af.

3. Als de groep als een huishouden beschouwd kan worden en de cliënt die benadering aanvaardt, is het principe dat inkomsten en uitgaven samengevoegd moeten worden. Om de financiële situatie van de cliënt te beoordelen, moeten de antwoorden die met name betrekking hebben op de samenstelling van het vermogen, de inkomsten en uitgaven, de spaarcapaciteit en het vermogen om verliezen te lijden, dus beoordeeld worden door alle tegoeden van de leden samen te voegen. In dat geval vormt de groep immers een economische entiteit die de situatie van haar verschillende leden omvat.

4. Wordt de groep beschouwd als een gewone onverdeelde, dan moet elk lid beschouwd worden als economisch onafhankelijk van de anderen. In dat geval is het niet relevant om de inkomsten en uitgaven van alle groepsleden samen te voegen om de financiële situatie van de cliënt te bepalen. De analyse van de financiële situatie van de cliënt m.b.t. zijn roerend en onroerend vermogen, zijn inkomsten en zijn uitgaven, zal derhalve alleen betrekking hebben op de situatie van de groep en dus op de tegoeden van de onverdeelde, de inkomsten en uitgaven die door de onverdeelde tegoeden worden gegenereerd, met uitsluiting van de persoonlijke tegoeden van elk lid.

Bij de analyse van het vermogen van de cliënt om zijn lasten te dragen en verliezen op zijn beleggingsportefeuille op te vangen, zal de bank echter niet alleen rekening houden met de situatie van de groep (bijvoorbeeld om zich ervan te vergewissen dat een verlies in de portefeuille de situatie of projecten van de groep niet in gevaar brengt, bijvoorbeeld om vastgoedbeleggingen uit te voeren), maar ook met de situatie van elk lid van de groep. Wat dat laatste punt betreft, vraagt de bank elk lid van de groep naar zijn persoonlijke situatie om zich ervan te vergewissen dat de persoonlijke situatie van geen enkel lid van de groep in gevaar komt door een verlies op de portefeuille in onverdeeldheid of door het feit dat hij ook op de onverdeelde tegoeden rekent om zijn persoonlijke lasten te dragen.

Voor het vermogen om de lasten te dragen en verliezen op de beoogde beleggingen op te vangen, zal de bank het voorzichtigste antwoord van alle leden gebruiken om de cliënt (de groep personen) te profileren. Als het antwoord op groepsniveau is dat de onverdeeldheid verliezen kan lijden en in staat is om haar financiële lasten te dragen, maar dat dit niet het geval is voor minstens één van de groepsleden, dan wordt de situatie van dit lid in aanmerking genomen om de financiële situatie en dus het beleggersprofiel op groepsniveau te bepalen.

Artikel 7 - Beleggingsdoelstellingen

Beleggerstemperament - voorkeur en tolerantie inzake de risico's van financiële instrumenten

1. Het beleggerstemperament is de combinatie van de voorkeur van de cliënt inzake financiële risico's en van zijn tolerantie t.a.v. financiële risico's. Om die te bepalen, beoordeelt de bank samen met de cliënt, enerzijds, het theoretische financiële risico dat hij bereid is op zijn beleggingen te lopen in combinatie met het theoretische rendement dat hij hoopt te behalen en, anderzijds, zijn houding in geval van een aanzienlijke schommeling in de waarde van zijn beleggingen.

Het financiële risico wordt voornamelijk getoetst op de volatiliteit van de waarde van de financiële instrumenten en dus de mate waarin de cliënt aanvaardt dat de waarde van zijn beleggingsportefeuille op jaarbasis schommelt. De volatiliteit wordt zowel neerwaarts als opwaarts berekend. De waarde van een volatieler financieel instrument zal derhalve sterker stijgen en/of dalen dan een financieel instrument met een lagere volatiliteit. In dat verband wil de bank bepalen welke 'neerwaartse' volatiliteit op jaarbasis de cliënt bereid is te dragen, rekening houdend met het gevolg van die keuze

voor het potentiële rendement dat hij nastreeft. Ook zijn reactie op een zware crisis op de markten wordt beoordeeld.

De bank zal er ook over waken dat de antwoorden op de vragen over zijn voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's geen tegenstrijdigheden bevatten. In dat geval geeft de bank de cliënt de mogelijkheid zijn antwoorden te herzien (als hij bijvoorbeeld zegt een zeer hoge volatiliteit te aanvaarden, is dat niet verenigbaar met een paniecreactie op het moment dat de markten dalen en dus de waarde van de beleggingsportefeuille afneemt).

Die vragen hebben tot doel het beleggerstemperament, dat een van de elementen van het beleggersprofiel van de portefeuille van de cliënt vormt, nauwkeurig te bepalen. De in de profileringsvragen geformuleerde elementen in termen van volatiliteit, risico's en rendementen worden echter ter informatie gegeven. De bank kan dus niet garanderen dat het in die vragen geformuleerde rendement wordt gehaald en evenmin dat de portefeuille van de cliënt in zijn geheel of één of meerdere van zijn producten in het bijzonder geen waardevermindering op jaarbasis zal/zullen ondergaan die groter is dan theoretisch toegelaten. Ook een hoger dan geformuleerd rendement is altijd mogelijk.

2. Het beleggerstemperament, dat voornamelijk wordt bepaald door de voorkeur en tolerantie van de cliënt inzake financiële risico's, kan ook beïnvloed worden door elementen die verband houden met een bijzonder statuut of die voortvloeien uit de analyse van de financiële situatie van de cliënt. Dat kan het geval zijn wanneer advies wordt gegeven aan een juridisch handelingsonbekwame persoon via zijn wettelijke vertegenwoordiger of aan een overheidsinstantie waarvan het juridisch kader vereist dat de financiële risico's in geval van beleggingen worden beperkt. Zonder alle soorten beleggingen te beletten, kan de analyse van de financiële situatie van de cliënt ook vereisen dat het risiconiveau van de cliënt wordt beperkt, waarbij met name rekening wordt gehouden met het vermogen van de cliënt om verliezen te lijden.

Het beleggerstemperament maakt het dus mogelijk om de maximale jaarlijkse volatiliteit te bepalen die de portefeuille van de cliënt bij een daling kan dragen. Op die manier kan de bank de risicolimieten van de betrokken portefeuilles bepalen. Om de risicolimieten in acht te nemen die uit het beleggerstemperament van de cliënt voortvloeien, zal de bank aan de portefeuille van de cliënt een referentieportefeuille koppelen waarvan de samenstelling het mogelijk maakt de voor de cliënt bepaalde maximale volatiliteit in acht te nemen. Die referentieportefeuille onderscheidt financiële instrumenten en deelt ze in verschillende categorieën in op basis van hun volatiliteit en bepaalt de verhouding die nodig is om voor de portefeuille in zijn geheel die maximale volatiliteit in acht te nemen. Financiële instrumenten worden ingedeeld als beschermingsproducten, defensieve producten en dynamische producten.

3. De beoordeling van de tolerantie van de cliënt inzake financiële risico's wordt niet alleen in aanmerking genomen om zijn beleggerstemperament, de bij hem passende volatiliteit en de referentieportefeuille met de voor hem geschikte samenstelling te bepalen, maar is ook een criterium om nauwkeuriger te bepalen welke beleggingen aan hem geadviseerd kunnen worden. Concreet zal een cliënt met een relatief beperkte risicotolerantie die een beperkte volatiliteit aanvaardt, een referentieportefeuille met een beperkt aandeel van volatielere dynamische producten hebben. De mate van risicotolerantie zal de analyse echter nuanceren om te vermijden dat dat dynamische aandeel uit te volatiële producten bestaat die een grotere risicotolerantie vereisen.

4. Wanneer de cliënt een groep personen is, verschilt de verwerking van de antwoorden op de vragen over voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's naargelang de gekozen benadering.

In elk geval moeten alle juridisch handelingsbekwame leden van de groep samen en persoonlijk de vragen over de voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's voor de beleggingen van de groep beantwoorden. De bank verwacht één antwoord voor de groep in zijn geheel, dat nadien alleen in onderling overleg kan worden aangepast. Zo kan dus de aanwezigheid van een beschermde persoon (persoon onder gerechtelijke bescherming of een minderjarig kind) een grote invloed hebben op de bepaling van het beleggerstemperament van de groep in zijn geheel.

Als de groep beschouwd kan worden als een huishouden dat een hoofdelijke economische entiteit vormt die de situatie van haar verschillende leden omvat, verwacht de bank dat alle leden een gemeenschappelijke visie delen over de mate van risico die ze bereid zijn te lopen en het rendement dat ze van hun gemeenschappelijke beleggingen verwachten. Als de positie van de verschillende leden van de groep verschilt en het niet mogelijk is om één door iedereen aanvaard antwoord te geven als het gaat om de voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's, zal de bank derhalve niet in staat zijn het beleggerstemperament en dus het beleggersprofiel te bepalen dat aan de beleggingsportefeuille van de groep gekoppeld moet worden. Dat maakt het voor de bank onmogelijk om een beleggingsadvies te verstrekken.

Als de groep een gewone onverdeelde is, zal elk lid van de groep gevraagd worden om zijn mening te geven over de voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's voor de door de groep te beleggen tegoeden. Op basis van die verschillende posities zal de bank een beleggerstemperament voor de groep bepalen, met strikte inachtneming van de meest voorzichtige individuele antwoorden (als bijvoorbeeld één lid van de groep een hoog risico wil nemen terwijl een ander lid bijzonder voorzichtig is, is voorzichtigheid voor de hele groep geboden).

5. Het beleggerstemperament is van toepassing op een bepaalde adviesportefeuille. Als de cliënt houder is van meerdere adviesportefeuilles, is het voor één van de portefeuilles bepaalde beleggerstemperament niet van toepassing en heeft dit geen gevolgen voor de beleggerstemperamenten van de andere portefeuilles. Door die benadering kan de cliënt verschillende beleggingsdoelstellingen in termen van voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's bepalen op basis van de tegoeden die hij wil beleggen. Zo kan de cliënt te beleggen bedragen afzonderen waarvoor hij slechts een zeer laag risico duldt, omdat het om een kapitaal gaat dat hij op lange termijn nodig zal hebben, en daarnaast een ander deel van zijn kapitaal zeer risicovol beleggen. Hij kan ook bepaalde aan zijn kinderen voorbehouden tegoeden afzonderen en daaraan een andere benadering in

termen van voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's koppelen.

Samengevat kunnen, in de gevallen waarin het niet mogelijk is om verschillende doelstellingen van de cliënt in termen van voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's in één beleggerstemperament samen te voegen, de tegoeden van de cliënt in meerdere portefeuilles opgesplitst worden om zijn verschillende doelstellingen zo goed mogelijk te bereiken. De bank raadt deze oplossing echter alleen aan als door het gebruik van één portefeuille geen rekening kan worden gehouden met alle doelstellingen van de cliënt in termen van voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's.

De bank houdt bij de indeling van de verschillende soorten financiële producten rekening met het risico dat ze voor de belegger vormen. Die indeling is gebaseerd op een combinatie van elementen die hoofdzakelijk verband houden met de juridische en economische aard van het product, de kenmerken ervan, waaronder met name de rechten in termen van terugbetaling van het belegde kapitaal, en de volatiliteit ervan. Dankzij die methode kan de bank haar producten in drie grote categorieën indelen: beschermingsproducten, defensieve producten en dynamische producten. De indeling van de producten in die verschillende categorieën is een beslissing van de bank, die zich baseert op de specifieke kenmerken van elk product. Daaruit volgt dat de onderstaande beschrijving als algemeen voorbeeld van de door de bank gevolgde methode wordt gegeven. Rekening houdend met de specifieke kenmerken ervan kan de bank echter beslissen om een product in een andere risicocategorie in te delen.

Beschermingsproduct: producten die gekenmerkt worden door een sterke beperking van het risico op het belegde kapitaal in ruil voor een zeer beperkt potentieel rendement. Dit zijn producten die recht geven op terugbetaling van het belegde kapitaal op de eindvervaldag (een van de belangrijkste doelstellingen van deze producten is het verzekeren van de terugbetaling van het kapitaal op de eindvervaldag) en die desgevallend vergezeld kunnen gaan van een terugbetalingsgarantie van een derde garantieggever. Product met een doorgaans beperkte volatiliteit uitgegeven door een emittent met een zeer beperkt kredietrisico (zoals financiële instellingen, verzekeringsmaatschappijen). Tot deze categorie behoren met name Tak 21- of Tak 26-spaarverzekeringen, gestructureerde producten uitgegeven in de vorm van obligaties in euro die recht geven op terugbetaling van het belegde kapitaal op de eindvervaldag, termijnrekeningen in euro uitgegeven door emittenten met een gezonde en solide financiële situatie en bedragen in contanten in de portefeuille in afwachting van een belegging.

Defensieve producten: producten die gezien hun kenmerken en een beperkte volatiliteit beschouwd worden als beleggingen die gekenmerkt worden door een matiging van het kapitaalrisico in ruil voor een beperkt rendement. Dit zijn producten die doorgaans geen recht geven op terugbetaling van het belegde kapitaal op de eindvervaldag, maar die een relatief beperkte volatiliteit en kredietrisico vertonen. Het betreft voornamelijk individuele obligaties, gestructureerde producten uitgegeven in de vorm van obligaties die gedeeltelijk recht geven op terugbetaling van het belegde kapitaal op de eindvervaldag, beleggingsfondsen (met inbegrip van ETF's) met een beperkte volatiliteit (meestal met SRI <4) die hoofdzakelijk beleggen in financiële instrumenten van het obligatie- of monetaire type, Tak 23-beleggingsverzekeringen met dergelijke fondsen als onderliggende waarden en elk ander product met een gelijkaardige risicoblootstelling als deze producten. Hoewel deze producten als defensief worden beschouwd, kunnen ze toch leiden tot een verlies op het belegde kapitaal.

De bank kan echter beslissen om bepaalde producten met de algemene kenmerken van defensieve producten in de categorie van de dynamische producten met een hoger risico in te delen. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn voor een hoogrendend obligatiefonds met een aanzienlijke volatiliteit of voor een complexe 'eeuwigdurende' obligatie waarvan de waarde in de loop van de tijd sterk kan schommelen.

Dynamische producten: producten die gelet op hun kenmerken en hoge volatiliteit beschouwd worden als beleggingen die gekenmerkt worden door rendementsmaximalisatie op lange termijn met een hoog risico en een hoge volatiliteit die tot een aanzienlijk verlies van de belegde bedragen kunnen leiden. Dit zijn producten die geen recht geven op terugbetaling van het belegde kapitaal op de eindvervaldag en die een hogere volatiliteit en kredietrisico vertonen dan defensieve producten met het oog op het behalen van een hoger rendement. Het betreft met name gestructureerde producten uitgegeven in de vorm van obligaties die geen recht geven op volledige terugbetaling van het kapitaal in euro op de vervaldag, beleggingsfondsen met een hoge volatiliteit (beleggingsfondsen met doorgaans een SRI ≥ 4 , hoogrendende obligatiefondsen met een aanzienlijke volatiliteit, aandelenfondsen, ETF's afhankelijk van de volatiliteit van de referentiewaarden, hedge funds, enz.), Tak 23-beleggingsverzekeringen met onderliggende waarden die door de bank als dynamisch worden beschouwd, individuele aandelen en elk ander product met een gelijkaardige risicoblootstelling als de genoemde producten.

SRI: SRI is de afkorting van 'Summary Risk Indicator' of de synthetische risico-indicator verbonden aan financiële producten (ook verzekeringsproducten) waarvan de waarde afhankelijk is van de prestatie van referentiewaarden of activa waarin de cliënt niet rechtstreeks belegt (bijvoorbeeld een gestructureerde obligatie die belegt in een mandje van onderliggende aandelen, beleggingsfonds-naam die gewoonlijk wordt gegeven aan een instelling voor collectieve belegging die de vorm aanneemt van een bevek, een compartiment van een bevek of een gemeenschappelijk beleggingsfonds). De SRI houdt rekening met het marktrisico (de volatiliteit) en met het kredietrisico (terugbetalingscapaciteit van de emittent) over de aanbevolen bewaartijd van het product en wordt uitgedrukt in een geheel getal van 1 (voor de minst risicovolle oplossingen) tot en met 7 (voor de risicovolste oplossingen). De SRI is een indicator die niet optimaal rekening houdt met elk theoretisch mogelijk risico (zoals het liquiditeits- of wisselkoersrisico).

Volatiliteit: volatiliteit geeft de verandering in waarde van een financieel product aan. Dit is gebaseerd op de afwijkingen van de waarde van het product ten opzichte van het gemiddelde van de historische waarde van het product over een referentieperiode. Dit element geeft dus aan in welke mate de waarde van het product kan schommelen, naar boven of naar beneden, ten opzichte van zijn gemiddelde historische waarde. Dit gegeven wordt regelmatig bijgewerkt en geeft een indicatie van het risico van een product of portefeuille (een hoge volatiliteit/volatiliteit genereert een hoger risico dan een beperkte fluctuatie).

Referentieportefeuille: dit is de aan het beleggersprofiel van de cliënt aangepaste theoretische portefeuille waarvan de samenstelling voor wat betreft het risico wordt uitgedrukt in een maximumpercentage dynamische producten dat de portefeuille mag bevatten. De referentieportefeuille moet dus door middel van een correcte activa-allocatie zorgen voor naleving van het risico en de maximale volatiliteit die de cliënt kan aanvaarden/dragen, rekening houdend met de antwoorden op de profileringsvragenlijst.

Soort profiel	Max. % dynamische producten
Kapitaalbehoud	0%
Zeer voorzichtig	10%
Voorzichtig	35%
Evenwichtig	65%
Dynamisch	90%
Offensief	100%

Defensieve/dynamische allocatie in de door de bank beheerde dakfondsen (of profiefondsen): dakfondsen zijn fondsen die overwegend of zelfs uitsluitend in andere fondsen beleggen en die zowel sectoraal als geografisch zeer gediversifieerd zijn. Afhankelijk van hun beleggingsbeleid (profiel) beleggen ze meer in defensieve of meer in dynamische producten. De bank kent als beheerder de exacte samenstelling en het beleggingsbeleid ervan. Om de geschiktheid van de dakfondsen ten opzichte van de referentieportefeuille van de cliënt te bepalen, houdt de bank dus rekening met de effectieve samenstelling ervan. Het bedrag dat een cliënt in een dergelijk dakfonds heeft belegd, wordt derhalve beschouwd als gedeeltelijk belegd in dynamische producten en gedeeltelijk in defensieve producten op basis van het beleggingsbeleid van het dakfonds.

Andere beleggingsdoelstellingen

De bank stelt de cliënt bovendien ook vragen over zijn eventuele andere beleggingsdoelstellingen die het beleggersprofiel van de betrokken portefeuille aanvullen.

Die verschillende beleggingsdoelstellingen zijn alleen van toepassing op een bepaalde adviesportefeuille en een portefeuille discretionair vermogensbeheer. Als de cliënt houder is van meerdere beleggingsportefeuilles gekoppeld aan beleggingsadvies of discretionair vermogensbeheer, zijn de voor één van de portefeuilles bepaalde doelstellingen niet van toepassing en hebben ze geen gevolgen voor de andere portefeuilles. Door die benadering kan de cliënt verschillende beleggingsdoelstellingen bepalen op basis van de tegoeden die hij wil beleggen.

Zoals vermeld in het deel over het beleggerstemperament, raadt de bank meerdere portefeuilles echter alleen aan als het niet mogelijk is om de verschillende doelstellingen van de cliënt in één portefeuille samen te voegen.

Wanneer de cliënt een groep personen is, wordt ook hier de methode toegepast met betrekking tot vragen over de voorkeur en risicotolerantie zoals eerder beschreven in de tekst.

Deze doelstellingen hebben voornamelijk betrekking op de volgende elementen:

- Beleggingshorizon

De bank vraagt de cliënt hoelang hij de liquiditeiten die hij wil beleggen niet nodig denkt te hebben. De beleggingshorizon wordt gedefinieerd op een schaal die varieert van zeer korte tot lange termijn. De bank kan daardoor producten adviseren waarvan de minimale aanbevolen bewaartijd niet langer is dan de termijn gedurende dewelke de cliënt zijn liquide middelen niet nodig denkt te hebben.

Eenzijds kan een zeer korte beleggingshorizon zorgen voor een sterke beperking van de producten die de bank kan adviseren en zelfs de beslissing ongeschikt maken om in financiële instrumenten te beleggen.

Anderzijds is het belangrijk op te merken dat beleggingen die als langetermijnbeleggingen worden gedefinieerd, alle beleggingen omvatten waarvan de minimale bewaartijd meer dan 5 jaar bedraagt. Het kan dus gaan om beleggingen met een aanbevolen bewaartijd die aanzienlijk langer is dan 5 jaar en dus betrekking hebben op producten met een aanbevolen bewaartijd van 7, 8 of 10 jaar. Die beleggingen zullen dus als geschikt beschouwd worden voor een cliënt met een beleggingshorizon van meer dan 5 jaar, wat wordt beschouwd als een langetermijnbelegging zonder strikt gedefinieerde beleggingshorizon. Die horizon kan uiteraard verfijnd worden in het geval van een specifieke belegging waarbij de cliënt meer gedetailleerde eisen stelt aan zijn beleggingshorizon op lange termijn (en bijvoorbeeld een looptijd van 10 jaar weigert).

De beleggingshorizon is een element dat de cliënt aan de bank moet meedelen en waarop hij zich dus moet positioneren.

- **Doelstelling inkomsten of groei**

De bank vraagt de cliënt naar zijn verwachtingen op het gebied van inkomsten. Die vraag heeft betrekking op de wens van de cliënt om te beleggen in producten die voorzien in de regelmatige betaling van inkomsten of die meer gericht zijn op de groei van het belegde kapitaal. Inkomsten kunnen de vorm aannemen van de uitkering van een rente (voor vastrentende producten) of een dividend (voor aandelen, beleggingsfondsen met distributie).

De cliënt kan ook aangeven geen voorkeur te hebben voor de betaling van inkomsten of kapitaalgroei, zodat beide doelstellingen voor hem geschikt zijn.

Het feit dat een product voorziet in de regelmatige betaling van inkomsten, betekent overigens niet dat het geen doelstelling bevat om het belegde kapitaal te laten groeien. Op basis van de eigen kenmerken en met name het beleggingsbeleid en de betaling van inkomsten kan een zogeheten 'distributieproduct' desgevallend ook geadviseerd worden aan cliënten met een prioritaire doelstelling die gericht is op groei van het belegde kapitaal.

Het feit dat een product in de regelmatige betaling van een dividend (en niet van een gewaarborgde vaste rente) voorziet, biedt geen garantie met betrekking tot het bedrag van het dividend dat wordt uitgekeerd, noch met betrekking tot het feit dat op elke vervaldag daadwerkelijk een dividend wordt uitgekeerd. Met name in tijden van crisis kunnen de inkomsten uit de activa waarin het product belegt, onvoldoende zijn om een dergelijke uitkering te garanderen.

De bank houdt bij de indeling van de producten dus rekening met hun kenmerken en beleggingsbeleid in termen van inkomsten of groei, maar kan op die elementen geen resultaatgarantie bieden.

- **Duurzaamheidsvoorkeuren**

De bank vraagt de cliënt ook naar zijn wens om naast de zuiver financiële doelstellingen ook bepaalde niet-financiële doelstellingen op te nemen die verband houden met de duurzaamheid van de beleggingen die hij van plan is te doen.

Als de cliënt beslist om een duurzaamheidsvoorkeur te formuleren, kan hij bepalen of die voorkeur voor de volledige betrokken portefeuille of alleen voor een deel van deze beleggingsportefeuille moet gelden. Die duurzaamheidsvoorkeur kan vervolgens worden uitgedrukt op basis van de volgende criteria:

- Duurzame beleggingen in de zin van de zogeheten 'Taxonomieverordening', die criteria definieert om een economische activiteit in milieuopect duurzaam te maken, zoals criteria die verband houden met de beperking van of aanpassing aan klimaatverandering.
- Duurzame beleggingen in de zin van de verordening betreffende de publicatie van duurzaamheidsinformatie in de financiële dienstensector die de verwezenlijking van een sociale of milieudoelstelling beoogt met inachtneming van goed governance-praktijken.
- Beleggingen die rekening houden met de negatieve impact die ze kunnen hebben op duurzaamheidsfactoren, zoals de impact op de biodiversiteit, uitstoot van broeikasgassen of afvalverwerking.

Omdat de duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt bovenop zijn andere beleggingsdoelstellingen komen, met inbegrip van zijn beleggerstemperament tegenover financiële risico's, geldt dat hoe hoger zijn voorkeuren zijn en/of hoe meer voorkeuren hij heeft, hoe beperkter het geschikte beleggingsuniversum voor de cliënt kan zijn, wat de bank desgevallend verplicht om haar advies te beperken (bijvoorbeeld om steeds te zorgen voor voldoende diversificatie van de beleggingen).

Gelet op de beschikbare informatie en de maturiteit van de markt is de vraag van de bank naar duurzaamheidsvoorkeuren momenteel gericht op de wens om producten op te nemen die rekening houden met de belangrijkste negatieve effecten (de negatieve impact) die ze op het milieu, de sociale aspecten, de eerbiediging van de mensenrechten en/of de strijd tegen corruptie kunnen hebben. De bank past die eventuele voorkeur vervolgens toe op elk geadviseerd product.

- **Eventuele andere doelstellingen**

De cliënt kan bovendien andere specifieke doelstellingen formuleren naar aanleiding van een bepaalde transactie, zoals zijn wens om in te schrijven op een product dat in aanmerking komt voor een wettelijk fiscaal voordeel dat met name een beleggingsadvies in een pensioenspaarproduct kan rechtvaardigen of hem van de fiscale regeling inzake langetermijnsparen laat genieten.

Wanneer het beleggingsadvies betrekking heeft op een spaar- of beleggingsverzekeringsproduct, vraagt de bank de cliënt specifiek naar zijn verzekeringsverlangens en -behoeften. Het geadviseerde verzekeringsproduct moet dus rekening houden met de specifieke kenmerken die de cliënt heeft geformuleerd, bijvoorbeeld in termen van verzekeringsdekking.

Dergelijke specifieke doelstellingen komen bovenop alle andere profileringselementen van de cliënt waar de bank rekening mee moet houden om de geschiktheid te beoordelen van de transacties die zij voorstelt of die de cliënt wil en waarvoor hij advies vraagt.

Artikel 8 - Beleggersprofiel en analyse van de beleggingsportefeuille

1. Aan de hand van de antwoorden van de cliënt op de vragen over kennis en ervaring, zijn financiële situatie en diverse beleggingsdoelstellingen kan de bank het volledige beleggersprofiel opstellen dat aan de beleggingsportefeuille van de cliënt gekoppeld moet worden (adviesportefeuille of portefeuille in discretionair vermogensbeheer). Met dat profiel kan de bank het volgende aan de portefeuille van de cliënt toewijzen:

- Een referentieportefeuille die de algemene activa-allocatie bepaalt die overeenstemt met het beleggerstemperament van de cliënt.
- Specifieke, uit de beleggingsdoelstellingen van de cliënt voortvloeiende kenmerken die het mogelijk maken om nauwkeurig te bepalen welke kenmerken de beleggingen moeten vertonen om als geschikt beschouwd te worden. Die kenmerken houden verband met:

- De kennis van en ervaring met financiële producten;
- De financiële situatie
 - Het vermogen om verliezen te lijden (d.w.z. met name de mate waarin de belegging voorziet in een recht op terugbetaling van het belegde kapitaal op de eindvervaldag);
- De beleggingsdoelstellingen
 - De beleggingshorizon (om de overeenstemming met de aanbevolen minimale bewaartijd van de belegging te verifiëren)
 - De doelstelling op het gebied van inkomsten en/of kapitaalgroei
 - De risicotolerantie (het risiconiveau en de volatiliteit van de belegging)
 - De duurzaamheidsvoorkeuren.

2. Alle producten die deel uitmaken van de portefeuille waaraan het beleggersprofiel is gekoppeld, worden in aanmerking genomen om te analyseren in welke mate de beleggingsportefeuille van de cliënt in overeenstemming is met dit beleggersprofiel.

De portefeuilleanalyse (en het beleggingsadvies) gebeurt uitsluitend op het niveau van de referentieportefeuille waaraan dat gedefinieerde profiel is gekoppeld. De analyse (en het advies) houdt dan ook uitsluitend rekening met alle tegoeden die die portefeuille vormen, met uitsluiting van alle andere tegoeden waarvan de cliënt daarnaast houder is bij de bank (los van de tegoeden waarvan hij ook medehouder met andere personen kan zijn) en/of bij andere financiële instellingen.

Het is dus belangrijk dat de aan de portefeuille gekoppelde producten bestaan uit de beleggingen van de cliënt en de liquiditeiten die met inachtneming van dit profiel belegd moeten worden. De cliënt wordt niet geadviseerd om liquiditeiten in zijn beleggingsportefeuille op te nemen die niet bestemd zijn om belegd te worden. Hoewel deze liquiditeiten van belang zijn om de algemene financiële situatie van de cliënt te beoordelen en met name zijn vermogen om zijn lasten te dragen en in geval van onvoorziene omstandigheden over een liquiditeitsbuffer te beschikken, kan de toevoeging van zuivere spaarliquiditeiten aan de beleggingsportefeuille belangrijke gevolgen hebben voor de beoordeling van de geschiktheid van de portefeuille van de cliënt ten opzichte van zijn beleggersprofiel door de beoordeling van het algemene risiconiveau van de beleggingsportefeuille te verminderen.

De liquiditeiten die aan de portefeuille worden toegevoegd, zouden dus alleen op termijn te beleggen liquiditeiten moeten zijn.

3. De analyse van de samenstelling van de portefeuille maakt het mogelijk om alle bestanddelen van de portefeuille op te sporen die gezien het aan deze portefeuille gekoppelde beleggersprofiel niet geschikt zouden zijn. Die ongeschikte bestanddelen kunnen opgespoord worden op het niveau van de samenstelling van de portefeuille in zijn geheel en op het niveau van bepaalde financiële instrumenten in het bijzonder. De bank informeert de cliënt over die vaststellingen door middel van een waarschuwingssysteem waarmee desgevallend de nodige wijzigingen doorgevoerd kunnen worden om de toekomstige overeenstemming van de portefeuille van de cliënt met zijn profiel te garanderen.

De bank voert ten minste jaarlijks de hierboven beschreven analyse uit om periodiek de geschiktheid van de adviesportefeuille van de cliënt te beoordelen ten opzichte van het eraan gekoppelde beleggersprofiel. De cliënt wordt spontaan geïnformeerd over het resultaat van die analyse.

Ter illustratie zijn dit de belangrijkste waarschuwingen die bij de analyse van de portefeuille kunnen optreden:

Op het niveau van de portefeuille in zijn geheel

- **Waarschuwing omtrent de financiële situatie:** de bank stelt vast dat de cliënt niet over een toereikende liquiditeitsbuffer beschikt om zijn lasten te dragen.
- **Waarschuwing omtrent de activa-allocatie:** het aandeel dynamische producten in de portefeuille is te groot, rekening houdend met de geschikte activa-allocatie voor de cliënt (de vergelijking wordt gemaakt met de referentieportefeuille met een beperkte tolerantie van enkele procenten om rekening te houden met eventuele markteffecten).
- **Concentratiewaarschuwing:** deze categorie omvat alle waarschuwingen die verband houden met een gebrek aan diversificatie. Ze kan verschillende vormen aannemen en mettertijd veranderen. Dit kan bijvoorbeeld van toepassing zijn wanneer het totale belegde bedrag in eenzelfde product te groot is ten opzichte van de totale waarde van de portefeuille en variëren naargelang de aard van het product (het kan bijvoorbeeld gepast zijn om een volledige portefeuille in een gediversifieerd dakfonds te beleggen, maar niet in één enkele bedrijfsobligatie). Een dergelijke waarschuwing kan ook nuttig zijn om een te grote blootstelling aan een emittent of een overmatige blootstelling aan een wisselkoersrisico op te sporen (in geval van aanzienlijke beleggingen in andere valuta's dan de euro, ervan uitgaande dat de referentiemunt van de portefeuille de euro is).

Op het niveau van de kenmerken van de beleggingen in de portefeuille

- **Duurzaamheidswaarschuwing:** de belegging stemt niet overeen met de duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt.
- **Waarschuwing omtrent inkomsten/groei:** de belegging stemt niet overeen met de beleggingsdoelstelling inzake de voorkeur voor de betaling van inkomsten (rente/dividenden).
- **Waarschuwing omtrent de beleggingshorizon:** de aanbevolen bewaartijd van de belegging is niet in overeenstemming met de beleggingshorizon van de cliënt.
- **Waarschuwing omtrent het vermogen om verliezen te lijden:** de terugbetaling van het in de belegging belegde kapitaal is blootgesteld aan een marktrisico dat niet in overeenstemming is met het vermogen van de cliënt om verliezen te lijden
- **Waarschuwing omtrent de risicotolerantie:** de belegging vertoont een te hoge volatiliteit ten opzichte van de door de cliënt geformuleerde tolerantie.

- **Kenniswaarschuwing:** de cliënt beschikt niet over voldoende kennis van deze categorie beleggingen of heeft de kennistoets voor deze categorie nog niet afgelegd.
- **Ervaringswaarschuwing:** de cliënt beschikt niet over voldoende ervaring met deze categorie beleggingen of heeft de ervaringstoets voor deze categorie nog niet afgelegd.

Artikel 9 - Beleggingsadvies

Verkoopadvies

1. Wanneer de analyse van de portefeuille tot waarschuwingen leidt, adviseert de bank de cliënt om transacties uit te voeren die het na de uitvoering mogelijk maken om de overeenstemming van de portefeuille van de cliënt met zijn beleggersprofiel te garanderen.

2. Wanneer het gaat om waarschuwingen omtrent de portefeuille in zijn geheel, zal het advies van de bank betrekking hebben op transacties die tot gevolg hebben dat alle waarschuwingen worden verholpen om, nadat alle transacties zijn uitgevoerd, een volledige overeenstemming tussen de samenstelling van de portefeuille van de cliënt in zijn geheel en zijn beleggersprofiel te garanderen. De bank zal de cliënt nooit adviseren om zijn situatie enkel te verbeteren door waarschuwingen omtrent de portefeuille in zijn geheel onbehandeld te laten. Als bijvoorbeeld het maximum aan dynamische producten wordt overschreden door financiële producten die de cliënt in zijn portefeuille bezit, zal de bank de cliënt over die overschrijding informeren en hem adviseren om alles te doen wat nodig is om de portefeuille weer in evenwicht te brengen. De bank zal dus nooit een advies geven om de situatie slechts gedeeltelijk te regelen en zal de cliënt desgevraagd negatief adviseren om slechts een gedeeltelijk evenwichtsherstel uit te voeren.

Als de cliënt het advies van de bank niet wil volgen en het voorstel tot evenwichtsherstel van de bank volledig of gedeeltelijk wil aanpassen, zal de bank dus analyseren of het met de transacties die de cliënt wil uitvoeren mogelijk is om volledig op alle vastgestelde waarschuwingen te reageren. Als dat het geval is, zal de bank de cliënt adviseren over de uitvoering van de transacties die hij wil uitvoeren. Als dat niet het geval is, zal de bank hem daarover informeren en de uitvoering van die transacties negatief adviseren.

3. Wanneer het gaat om een waarschuwing omtrent de specifieke kenmerken van bepaalde beleggingen in portefeuille, kan de bank de cliënt adviseren om ze te verkopen. Als de aanwezigheid van deze beleggingen echter niet leidt tot waarschuwingen voor de portefeuille in zijn geheel, zal het bewaren van deze beleggingen in de portefeuille van de cliënt (bijvoorbeeld als de cliënt het verkoopadvies niet wil volgen) de bank niet beletten om andere transacties (verkoop- of aankoop) te adviseren.

Aankoopadvies

1. Wanneer de cliënt over liquide middelen beschikt om te beleggen, adviseert de bank hem om de beleggingsproducten te kopen die bij zijn situatie passen door de hieronder beschreven stappen te doorlopen.

Allereerst bepaalt de bank samen met hem de liquiditeiten waarover hij beschikt en die hij wil gebruiken om een aankoop te doen.

Bij het advies worden de reeds beschikbare liquiditeiten in de portefeuille, de liquiditeiten die de cliënt naar zijn portefeuille wil overdragen (vanuit andere rekeningen bij de bank die niet gekoppeld zijn aan de betrokken portefeuille of die de cliënt desgevallend van andere financiële instellingen zegt te willen overdragen) om ze te beleggen en de opbrengst van de verkopen of de geplande vervaldagen op korte termijn samengevoegd om te bepalen op welke liquiditeiten het beleggingsadvies betrekking heeft.

Het onderzoek van het beleggersprofiel van de cliënt zal de bank vervolgens in staat stellen een geschikt advies te verstrekken, rekening houdend met twee profileringsniveaus van de betrokken portefeuille:

- De geschiktheid van het beleggingsvoorstel voor de portefeuille in zijn geheel om ervoor te zorgen dat geen door de bank geadviseerde transacties aanleiding geven tot portefeuillewaarschuwingen.
- De overeenstemming van de kenmerken van de geadviseerde beleggingen met het beleggersprofiel van de portefeuille om ervoor te zorgen dat geen door de bank geadviseerde transacties betrekking hebben op beleggingen waarvan de kenmerken tot waarschuwingen zouden leiden.

2. Het is mogelijk dat de bank vaststelt dat bepaalde elementen van het aan de portefeuille gekoppelde beleggersprofiel van de cliënt de beslissing zelf om te beleggen ongeschikt maken. Dat kan bijvoorbeeld het geval zijn als er sprake is van een hachelijke financiële situatie, een te korte beleggingshorizon die niet aan de beleggingen is aangepast of een gebrek aan kennis van de beleggingen die voor de rest aan de doelstellingen van de cliënt zouden kunnen voldoen.

Wanneer bij een aankoopadvies bovendien waarschuwingen omtrent de portefeuille in zijn geheel worden vastgesteld, zal de bank de cliënt nooit adviseren om in beleggingsproducten te beleggen als de geadviseerde transacties niet tot gevolg hebben dat de portefeuille weer volledig in evenwicht wordt gebracht om de vastgestelde waarschuwingen te verhelpen. Als bijvoorbeeld het maximumpercentage dynamische producten in zijn portefeuille al overschreden is door producten die de cliënt in zijn portefeuille bezit, zal de bank de cliënt niet adviseren om nieuwe beleggingen te doen, ook al zijn ze defensief, als die nieuwe beleggingen de portefeuille niet volledig opnieuw in evenwicht brengen (bijvoorbeeld omdat voor evenwichtsherstel een voorafgaande verkoop vereist is). Als dergelijke portefeuillewaarschuwingen bestaan, zal de bank dus nooit een aankoop adviseren zolang die waarschuwingen niet volledig door de geadviseerde transacties (verkoop en/of aankoop) worden verholpen.

3. Als het beleggingsadvies op initiatief van de bank wordt gegeven zonder specifiek verzoek van de cliënt, moet dat advies geschikt zijn en mag het geen aanleiding geven

tot waarschuwingen in de portefeuille van de cliënt (ongeacht of die verband houden met de portefeuille in zijn geheel of met de producten). Dit eerste beleggingsvoorstel wordt besproken en desgevallend aangepast en/of verfijnd in het kader van het beleggingsgesprek tussen de adviseur en de cliënt. Bij een aanpassing op initiatief van de cliënt zal de bank steeds nagaan of het aangepaste voorstel volgens de specifieke wensen of behoeften van de cliënt geschikt voor hem blijft. Als dat niet het geval is en de daaruit voortvloeiende transacties tot waarschuwingen kunnen leiden (waarschuwing omtrent de portefeuille en/of de producten), zal de bank hem de uitvoering ervan negatief adviseren (bijvoorbeeld: te grote aankoop van dynamische producten, aankoop van producten met ongeschikte kenmerken, enz.).

Als het beleggingsadvies op initiatief van de cliënt wordt gegeven (bijvoorbeeld wanneer de cliënt de bank om advies vraagt over transacties die hij van plan is uit te voeren), zal de bank nagaan of die transacties geschikt voor hem zijn. Als dat niet het geval is en de transacties tot waarschuwingen in zijn portefeuille kunnen leiden, zal de bank hem de uitvoering ervan negatief adviseren door hem te informeren over de aard van de waarschuwing (waarschuwing omtrent de portefeuille en/of de producten).

4. Wanneer het beleggingsadvies dat op initiatief van de bank of de cliënt wordt gegeven, betrekking heeft op een periodiek beleggingsplan, wordt bij de beoordeling van de geschiktheid van de uit het plan voortvloeiende transacties rekening gehouden met de samenstelling van de portefeuille en het beleggersprofiel op het ogenblik van het advies en op de volgende wijze:

- in het kader van een beleggingsplan van bepaalde duur, rekening houdend met het effect van alle in het kader van het plan voorziene periodieke beleggingen (het totale bedrag van de periodieke beleggingen is vanaf het begin gekend voor zover het plan ongewijzigd wordt uitgevoerd tot de vervaldag ervan);
- in het kader van een beleggingsplan van onbepaalde duur, rekening houdend met de in het kader van het plan uit te voeren periodieke beleggingen over een periode van 12 maanden.

Arbitrage

Een arbitrage tussen beleggingsproducten wordt gedefinieerd als de verkoop van een belegging met de bedoeling een andere te kopen. In dat verband zal de bank, wanneer zij advies geeft met betrekking tot een arbitrage, naast de verschillende beschreven stappen op het gebied van aan- en verkoopadvies een analyse uitvoeren om na te gaan of de beleggingswijziging gunstig is voor de cliënt.

De conclusie van die kosten-batenanalyse kan bijvoorbeeld zijn dat de arbitrage gunstig is omdat de rendementsvooruitzichten van de verkochte belegging uiterst beperkt zijn in vergelijking met het vervangingsproduct of dat de arbitrage het mogelijk maakt het portefeuillerisico af te stemmen op het beleggersprofiel (evenwichtsherstel van de portefeuille).

Geschiktheidsverslag - samenvattend overzicht van het beleggingsadvies

Wanneer de bank beleggingsadvies verleent, worden alle in dit document beschreven stappen van het beleggingsadvies samengevat in een gedetailleerd verslag dat aan de vereisten van de MiFID- en IDD-regelgeving voldoet. Bij elke transactie wordt dit verslag aan de cliënt bezorgd vóór hij zijn akkoord geeft met de uitvoering ervan. Standaard gebeurt dit op een duurzame elektronische drager of, als hij dit uitdrukkelijk wil of als er geen elektronische wijze van verzending beschikbaar is voor de cliënt, op papier.

Het beleggingsadvies gaat steeds gepaard met een duidelijke uitleg over elk product en zijn kenmerken, met name over de risico's die eraan verbonden zijn. Alle wettelijke en promotionele informatie in verband met de financiële instrumenten die de cliënt overweegt te kopen, wordt voorgesteld tijdens het advies en vervolgens bij dit verslag gevoegd.

Het verkoopadvies en het aankoopadvies kunnen uit een geheel van transacties bestaan. Al die transacties moeten in hun geheel en op korte termijn uitgevoerd worden, zodat het advies het gewenste effect op de samenstelling van de portefeuille heeft. De gedeeltelijke en/of laattijdige uitvoering van de geadviseerde transacties kan immers tot ongewenste effecten leiden, waaronder met name het ontstaan of de toename van een te groot risico in de samenstelling van de portefeuille ten opzichte van het risicoprofiel van de cliënt (voorbeeld: het advies voor de verkoop van dynamisch fonds X wordt gevolgd door het advies voor de aankoop van dynamisch fonds Y. Als de verkoop van fonds X niet plaatsvindt, kan de aankoop van fonds Y een overweging van dynamische producten in de portefeuille veroorzaken).

Alvorens een beslissing te nemen om te beleggen in een financieel product, moet de cliënt altijd (voor elke transactie met of zonder advies) vooraf kennisnemen van de meest recente versie van alle precontractuele documenten, zoals het prospectus en het 'Essentiële Informatiedocument', dat een samenvatting geeft van de belangrijkste kenmerken van het betrokken product.

Artikel 10 - Bevoegdheden en volmachten

Wanneer de cliënt een groep personen is (*huishouden of gewone onverdeeldeheid*), heeft elk lid van de groep het recht om alle informatie te raadplegen die de bank in staat stelt een beleggingsadvies aan de groep te verstrekken en de geschiktheid van zijn portefeuille te beoordelen. Het gaat om de antwoorden die door alle leden van de groep zijn gegeven om het beleggersprofiel van de portefeuille van de groep vast te stellen, waaronder diegene die betrekking hebben op de financiële situatie van de groep en de voorkeur en tolerantie inzake financiële risico's. De antwoorden over de kennis en ervaring per categorie financiële instrumenten zijn individueel en alleen toegankelijk voor de betrokkene.

Wanneer een lid van de groep de namens de groep gegeven antwoorden op de profileringsvragen wil aanpassen, zal de bank de andere leden van de groep daarover informeren om volgens de hierboven in het document beschreven stappen het aan de portefeuille van de groep gekoppelde beleggersprofiel bij te werken. Voor zover de profilering van een groep door tussenkomst van al haar leden gebeurt, kan een dergelijke

wijziging niet zonder tussenkomst van de andere leden van de groep gebeuren. Bij onenigheid over de wijzigingen die in het beleggersprofiel aangebracht moeten worden, zal de bank zich van het verstrekken van beleggingsadvies moeten onthouden en/of de uitvoering moeten opschorten of de beleggingsdienst van de cliënt moeten beëindigen (met name een dienst discretionair vermogensbeheer).

Wat betreft portefeuilleanalyse en beleggingsadvies, kan elk lid van de groep zonder tussenkomst van de anderen en zonder volmacht een staat en/of analyse van de portefeuille verkrijgen met daarin een geschiktheidsrapport (met inbegrip van een overzicht van de beleggingen en de kenmerken van de portefeuille waarvan hij medehouder is).

Bij gebrek aan een volmacht voor de rekeningen in de portefeuille kan een lid van de groep dat alleen handelt daarentegen geen advies krijgen of transacties uitvoeren. Bij onenigheid over een aanpassing van het beleggersprofiel tussen de leden van een groep maakt de intrekking van elke aan een portefeuille met advies gekoppelde volmacht het dus mogelijk om tijdelijk ook een tussenkomst van alle medehouders op te leggen om elke transactie uit te voeren en dus een onderlinge controle tussen de medehouders te behouden.

Artikel 11 - Contractueel kader

Dit document is een aanvulling op de Algemene Bankvoorwaarden van de bank en is geldig vanaf 02.10.2024

Met inachtneming van de Algemene Bankvoorwaarden kan de bank de bepalingen van dit document eenzijdig wijzigen, onder meer in geval van aanpassing van de regelgeving betreffende het beleggingsadvies of in geval van wijziging van een aangeboden dienst. Afhankelijk van de aard van de aangebrachte wijzigingen kan in dat geval een overgangperiode noodzakelijk zijn, met name om de bank in staat te stellen de nieuwe informatie te verzamelen die nodig is om het beleggersprofiel van al haar cliënten bij te werken. Tijdens die overgangsfase kan de bank zich baseren op de informatie die ze al bezit om haar activiteiten inzake beleggingsadvies en/of discretionair vermogensbeheer voort te zetten ter vermijding van een abrupte onderbreking van de dienstverlening, die tegen de belangen van de cliënt zou ingaan.

Elke nieuwe versie van dit document vervangt alle voorgaande versies (tenzij anders vermeld). De laatste versie van dit document is samen met de Algemene Bankvoorwaarden altijd beschikbaar in alle kantoren van de bank en op de website van de bank.

Artikel 12 - Overgangsbepaling

Dit document beschrijft de benadering van de bank inzake beleggingsadvies die de zogeheten 'PIA-benadering' (Personal Investment Assistant) vervangt, die de bank tot 30 november 2023 toepaste. Deze nieuwe benadering is dus niet de methode die van toepassing was op beleggingsadviezen die tot 30 november 2023 werden gegeven. Deze adviezen moeten beoordeeld worden in het licht van de bepalingen van het PIA-reglement dat van toepassing was op het ogenblik dat ze werden gegeven. Sinds 1 december 2023 zijn de portefeuilleanalyses en adviezen van de bank dus gebaseerd op de in dit document beschreven methode, met inbegrip van het in aanmerking nemen van alle beleggingsproducten in de portefeuille, ongeacht de datum van hun verwerving en/of toevoeging aan de portefeuille.